Collegeprogramma

Samen blijven bouwen aan een sterk Weststellingwerf!

2022 - 2026

gemeente
Weststellingwerf

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 3

ONZE MISSIE 4

THEMA 1: ZORG, ONDERSTEUNING EN PARTICIPATIE 6

THEMA 2: LEEFOMGEVING EN DORPEN 10

THEMA 3: MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN EN ACCOMMODATIES 12

THEMA 4: WERK EN ECONOMIE 16

THEMA 5: WONEN 22

THEMA 6: KLIMAAT EN DUURZAAMHEID 26

THEMA 7: OPENBARE RUIMTE, VERKEER EN VERVOER 30

THEMA 8: BESTUUR EN ORGANISATIE 34

THEMA 9: FINANCIËN 38

NAWOORD 39

VOORWOORD

Op 1 juni 2022 presenteerden de VVD, WB, CDA en SDW het coalitieakkoord ‘Samen blijven bouwen aan een sterk Weststellingwerf!’ aan de gemeenteraad. Dit coalitieakkoord vertaalden we in het huidige collegeprogramma.
Hierin presenteren we onze ambities voor de periode van 2022 tot en met 2026. In deze collegeperiode voeren we de plannen uit die we de afgelopen jaren hebben voorbereid en welke de gemeenteraad eerder vaststelde.
Maar uiteraard pakken we ook nieuwe zaken op.

Het collegeprogramma is onderverdeeld in 9 thema’s. Elk thema heeft zijn eigen maatschappelijke opgave die we graag nader aan u toelichten. Samen met de gemeenteraad, u als inwoner of ondernemer gaan we graag aan de slag met de uitvoering en de realisatie van het collegeprogramma. *We blijven samen bouwen aan een sterk Weststellingwerf*!

ONZE MISSIE

Het beleid van de gemeente Weststellingwerf wordt niet bedacht vanachter de tekentafel op het gemeentehuis, maar ontstaat in de samenleving. Het ontspint zich in de dorpen en op het platteland. Samen met de gemeenteraad, inwoners en ondernemers willen we blijven bouwen aan een sterk Weststellingwerf.

Bij het samen besturen is ons uitgangspunt een benaderbaar, toegankelijk en meedenkende gemeente te zijn. Samen werken aan een sociale, vernieuwende, ondernemende en duurzame gemeente. En tegelijkertijd inzetten op een leefbare omgeving waarin het fijn wonen, werken en recreëren is. Een gemeente waarin kinderen veilig opgroeien, waarin je zorgeloos geniet van je oude dag en waar hulp beschikbaar is als het even zelf niet meer lukt.

We gaan door met wat we de afgelopen jaren hebben bereikt en willen ons verder ontwikkelen. We brengen inwoners, ondernemers en organisaties met elkaar in contact en benaderen zelf actief partners. We versterken de banden met onze Friese partners, zoals de Regio Deal Zuidoost-Friesland en de intergemeentelijke OWO-samenwerking met onze collega's van Ooststellingwerf en Opsterland.

Samen ...
Samen vertaalt zich ook in een flexibele en wendbare gemeente. Omdat de maatschappij snel verandert, moeten wij tijdig kunnen aanpassen en schakelen.

Samen staat ook voor het gesprek voeren, naar elkaar luisteren en van elkaar leren. We komen verder door hierin te investeren en dit met regelmaat te blijven doen. Wij willen helder en duidelijk communiceren over uit te voeren projecten en u als inwoner of ondernemer hierbij betrekken.

Samen betekent tenslotte ook helderheid over onze rol. Het ene moment nemen wij het initiatief, op een ander moment trekken wij de kar en in weer een andere situatie zijn wij proces ondersteunend. Er is altijd ruimte voor inwoners en ondernemers, waarbij voorop blijft staan dat het gemeentebestuur het beleid vaststelt, vergunningen beoordeelt en toezicht houdt.

We borduren voort op de planning van de afgelopen 4 jaren en vervolgen het versterken van zelfredzaamheid, mantelzorg en vrijwilligerswerk. We vragen onze inwoners om het eerst zelf te doen, zodat hulp beschikbaar en betaalbaar blijft voor iedereen die het niet zelf kan doen. Voor een ambtelijke organisatie zijn wij flexibel, waardoor wij kunnen inspelen op individuele vragen van inwoners, instellingen en bedrijven. Onze aanpak is professioneel, maar ook zeker persoonlijk. Op die manier leveren we maatwerk waarbij we oog houden voor mooie initiatieven en experimenten.

Als gemeente hebben we te maken met maatschappelijke ontwikkelingen die een grote impact op onze samenleving hebben en het nodige vragen van ons bestuur. Denk hierbij aan de vergrijzing en verandering van de samenleving en de actuele woningopgave. Maar ook de klimaatverandering met daarmee samenhangende ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid. Daarnaast speelt er bij onze boeren de veenweide- en stikstofproblematiek. We moeten toekomstbestendige keuzes maken. We nemen op korte termijn maatregelen om op lange termijn een duurzame samenleving te kunnen garanderen. Verdere ontwikkelingen waarmee we rekening houden zijn de nieuwe Omgevingswet en de wijziging van de Participatiewet. Dit heeft gevolgen voor onze taken in het sociaal domein en in de openbare ruimte.

Als gemeente staan we klaar voor inwoners bij wie het zelf even niet lukt, vanuit onze gedachte dat iedereen meetelt en mee moet kunnen doen. Een gemeente waarin het veilig, comfortabel en betaalbaar wonen, werken en recreëren is. We willen investeren in een gezonde, duurzame en vitale toekomst voor al onze inwoners.

... blijven bouwen aan een sterk Weststellingwerf

Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties starten we en vervolgen we diverse projecten. Enkele voorbeelden zijn de herontwikkeling van het centrum van Wolvega, het fietspad langs de Linde, de herinrichting van de Lycklamaweg en Bestemming Noordwolde en Bestemming Wolvega. Wij blijven investeren in de kracht van 'Samen blijven bouwen aan een sterk Weststellingwerf'.

Naast de ontwikkelingen waarop we in grote lijnen zijn voorbereid, zullen onverwachte situaties voorkomen waarop wij moeten reageren. De coronacrisis en de oorlog in Oekraïne zijn ingrijpende gebeurtenissen die snel en adequaat handelen van ons vergt. Snelle acties op korte termijn en structurele oplossingen voor de toekomst.

Om samen verder te kunnen, houden we rekening met de tijden waarin we leven. De huidige arbeidsmarkt maakt het ook voor ons een flinke opgave om geschikt personeel te vinden. En dat geldt voor iedereen in onze gemeente: we hebben elkaar hard nodig om samen te kunnen blijven bouwen aan een sterk Weststellingwerf.

ZORG, ONDERSTEUNING EN PARTICIPATIE

In Weststellingwerf vinden wij het belangrijk dat iedereen kan meedoen en niemand aan de zijlijn hoeft te staan. We zetten actief in op het wegnemen van drempels waar mogelijk, zodat iedereen optimaal kan deelnemen aan de samenleving. Wanneer hulp of ondersteuning nodig is, dan zorgen wij voor elkaar. Als gevolg van onder andere de energiecrisis, verwachten we dat deze vraag toeneemt.

We blijven inzetten op de versterking van het welzijnswerk en sociale domein. We kijken nog beter wat inwoners in hun eigen leefomgeving kunnen organiseren en hoe we hierbij vanuit de sociale basis kunnen ondersteunen. Wanneer nodig vormt de gemeente een vangnet voor zorg, inkomen of ondersteuning. Door preventie en vroegsignalering helpen wij mensen eerder en over een kortere periode, waardoor wij hogere kosten in de toekomst voorkomen.

We hebben behoefte om de verschillende beleidsterreinen nog meer in samenhang op te pakken. Te denken valt aan krachten bundelen op het gebied van vergrijzing, individualisering en inclusiviteit.

Daarnaast zoeken we de samenwerking op de vlakken van de complexer wordende samenleving, verdere digitalisering en terugbrengen van laaggeletterdheid.

Zeer actueel is de toenemende druk op het bieden van bestaanszekerheid. Het gaat hierbij om de garantie van voldoende en voorspelbaar inkomen, vast werk en mee kunnen doen in de samenleving.

Maar hieronder valt ook het hebben van een betaalbaar huis in een fijne woonomgeving. Een omgeving die veilig is en met ondersteunende dienstverlening in de buurt. In een sterk Weststellingwerf laten we niemand in de kou staan en zijn we er voor onze inwoners.

1.

Strategische visie sociaal domein Weststellingwerf

Wat: Opstellen van een visiedocument en uitvoeringsagenda voor het brede sociaal domein. De vast te stellen koers vormt de basis voor het meerjarenbeleid.

Waarom: Door het combineren van taken met naastgelegen beleidsterreinen ontstaat verbinding tussen wonen en zorg, cultuur, sport, onderwijs en gezondheid. Door het meenemen van punten uit de Wet maatschappelijke ondersteuning, Jeugd- en Participatiewet, krijgt een overstijgende samenwerking vorm. Belangrijk hierin zijn maatwerk (doorbraakmethode), preventie en zelfredzaamheid.

Hoe: In het visiedocument en de uitvoeringsagenda is aandacht voor:

- *Sociale basis*
  Het welzijnswerk verder versterken als onderdeel van de sociale basis. Denk bijvoorbeeld aan opbouwwerk, mantelzorg, vrijwilligers, jongeren- en ouderenwerk.
- *Het versterken van het voorliggend veld*
  Samen met inwoners onderzoeken we hoe we hulp binnen het eigen netwerk kunnen versterken. Dit om het zolang mogelijk zelfstandig en met hulp van anderen te redden.
- *Preventie op het gebied van gezondheid*
  Vanuit de positieve gezondheidsgedachte ondersteunen wij het kunnen omgaan met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen. Met hierin zoveel mogelijk eigen regie.
- *Een kansrijke start voor ieder kind*
  Het bieden van ondersteuning aan ouders bij het opvoeden en stimuleren van de gezondheid van het kind. Ieder kind moet kunnen opgroeien in een kansrijke omgeving. Om dit te bereiken werken wij vanuit onderwijs, cultuur en sport samen aan een passend onderwijs- en naschools aanbod.
- *Lezen en schrijven*
  Het verbeteren van de lees- en schrijfvaardigheid van inwoners, van jong tot oud. Streven naar afname van laaggeletterden en toename van digitaal vaardige inwoners.

Wie: Het visiedocument en de uitvoeringsagenda worden opgesteld met belangengroeperingen, inwoners en samenwerkingspartners.

Wanneer: Het visiedocument wordt in het eerste kwartaal van 2024 aangeboden aan de raad. De uitvoeringsagenda volgt in het tweede kwartaal van 2024.

Kosten: De kosten voor het opstellen van de visie bedragen € 60.000.

2.

Arbeidsdeelname, armoede en schuldhulpverlening

Wat: Opstellen van een plan om extra in te zetten op arbeidsdeelname en participatie. Tevens intensivering van de aanpak van armoede en schuldhulpverlening.

Waarom: Werken moet lonen. Uit landelijk onderzoek blijkt dat een groot deel van de uitkeringsgerechtigden veel en intensieve ondersteuning nodig heeft gericht op werk of andere vormen van deelname aan de maatschappij. Het intensiveren van het contact en de begeleiding vraagt om blijvende betrokkenheid en ondersteuning van ons als gemeente. Van mensen met een uitkering vragen we een tegenprestatie, bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk. We zetten er op in om werk- en menskracht bij elkaar te brengen. Niet meewerken kan een korting op de uitkering of een andere sanctie betekenen.

Bestaanszekerheid is een basisbehoefte. Steeds meer inwoners hebben te maken met financiële druk en dreigen hierdoor in de financiële problemen te raken. Onder andere door de stijgende energieprijzen en toenemende kosten van levensonderhoud. Hier als gemeente scherp op zijn en snel kunnen anticiperen is belangrijk.

Hoe: Door vroegsignalering, het tijdig inzetten van een budgetcoach en extra aandacht voor nazorg, ondersteunen we inwoners om niet (opnieuw) in de financiële problemen te komen. We sluiten aan bij wensen van partijen zoals stichting Leergeld, het Volwassenenfonds, de Voedselbank en Kledingbank om de groeiende groep kwetsbare inwoners te helpen. We communiceren gerichter om de doelgroep eerder te bereiken.

Wie: Het plan wordt opgesteld in samenwerking met de doelgroep, belangenorganisaties en samenwerkingspartners.

Wanneer: Het plan arbeidsdeelname wordt in het tweede kwartaal 2023 opgeleverd. Omdat de urgentie voor schuldenpreventie en financiële ondersteuning hoog is, wordt hieraan nu al uitvoering gegeven. In het eerste kwartaal van 2023 volgt een aanvullende notitie hoe het vervolg vorm krijgt.

Kosten: In het coalitieakkoord is een budget van € 50.000 opgenomen voor arbeidsdeelname, armoedebeleid en schuldhulpverlening. Gezien de actuele ontwikkelingen verhogen wij dit naar € 100.000.

Investeren op extra werkzaamheden met het oog op arbeidsdeelname, ramen we op € 80.000. Extra inzet op preventie en financiële ondersteuning vraagt om zowel extra capaciteit als financiële middelen.
De precieze omvang wordt nog onderzocht.

3.

Versterking van de uitvoering, maatwerk en service van het sociale domein

Wat: Opstellen van een plan van aanpak voor het versterken van de uitvoering van het sociaal domein. Onze inwoner moet centraal staan. We willen budgetten ontschot kunnen inzetten en onderzoeken of een klantmanagementsysteem behandeltijden kan verkorten. Om dit te kunnen uitvoeren, maakt het plan inzichtelijk aan welke middelen en formatie behoefte is.

Waarom: We willen de service van de gemeente aan zorgvragers goed houden. Er moet flexibiliteit blijven om te kunnen meebewegen met veranderende omstandigheden en de toenemende vraag van de inwoners. Door maatwerk meer centraal te stellen, kunnen budgetten ontschot worden ingezet wanneer dat nodig is.

Hoe: Onderzoeken wat nodig is om de benodigde ondersteuning en maatwerk te kunnen bieden aan onze inwoners. Hierbij gaat het onder andere om passende werkafspraken, inrichting van systemen (zoals een klantmanagementsysteem) en vernieuwde werkwijzen waarbij we het gezamenlijke doel voor ogen houden namelijk de service van de gemeente aan zorgvragers goed houden. Dit willen we verder verbeteren en optimaliseren. Een evaluatie over de vindbaarheid van de gebiedsteams op de verschillende locaties in Wolvega en Noordwolde draagt bij aan het lerend vermogen van onze gemeente.

We monitoren de uitvoering en sturen waar nodig bij, met behulp van ontsluiten van beschikbare data. Dit doen we in OWO-verband in het project Data gedreven werken.

Wie: Het plan van aanpak wordt opgepakt binnen de gehele breedte van het sociale domein.
De implementatie van de benodigde kernapplicaties vindt OWO-breed plaats.

Wanneer: Het plan van aanpak voor Weststellingwerf wordt in het eerste kwartaal van 2023 opgesteld. De ontwikkeling van de processen en inrichting van het systeem vraagt minimaal 1,5 jaar. De verwachting is dat dit in 2024 klaar is.

Kosten: De kosten voor het opstellen van het plan van aanpak bedraagt € 60.000.

2

LEEFOMGEVING EN DORPEN

Wij koesteren actieve inwoners die zich inzetten voor de eigen leefomgeving en staan hen graag bij. Maar ook voor de toekomst hebben we deze onmisbare krachten nodig. Plaatselijke belangen, sport-, culturele en muziekverenigingen lopen steeds vaker aan tegen een tekort aan vrijwilligers. Van oudsher zijn dit de organisaties die het cement vormen van onze dorpen en wijken. Als gemeente bieden wij hen hierbij de helpende hand.

We prijzen ons als gemeente gelukkig dat zoveel mensen zich inzetten voor het algemene belang van het dorp, lokale initiatieven opstarten en nieuwe ontwikkelingen stimuleren. Plaatselijke organisaties hebben goede ideeën om die belangrijke rol die zij vervullen, te behouden en te versterken. Die ontwikkeling vinden wij waardevol. Daar waar de energie en ambitie is, willen wij deze zo goed mogelijk ondersteunen.

Maar het is een uitdaging in tijden van krapte op de arbeidsmarkt, beperkte financiële middelen en onverwachte ontwikkeling op het wereldtoneel. Het vraagt van ons om mee te bewegen en creatief te zijn om ons aan te passen aan nieuwe situaties en vragen die op ons afkomen. Daarnaast hebben de dorpen behoefte aan houvast en beschikbaarheid van de bruikbare instrumenten om de eigen initiatieven te laten passen in gemeentelijke plannen. Dit is een lastige puzzel waarin het elke keer blijft zoeken naar de juiste balans. Als gemeente hebben we een vastgesteld beleid, maar we willen de dorpen ook het vertrouwen en de verantwoordelijkheid geven om initiatieven te ontplooien.

Hiervoor zijn wij afhankelijk van een relatief kleine groep actieve bewoners, die we willen blijven stimuleren en ondersteunen in te behalen successen. In samenspraak met onze partners geven we hieraan in de komende periode invulling. Hierbij houden we oog voor de aard, het karakter en de schaal van de dorpen.

4.

Opstellen notitie dorpenbeleid

Wat: Opstellen notitie dorpenbeleid.

Waarom: Om invulling te (blijven) geven aan de ambities van alle dorpen, groot en klein. In dit dorpenbeleid gaan we in op het samenspel tussen gemeente en dorpen en tussen de dorpen onderling. Hierbij kijken we naar de belangrijke rol van plaatselijk belang, dorpsvisies en andere dorpsplannen. We hebben de afgelopen periode geleerd van de Dorpsontwikkelingsmaatschappijen en Bloeizones.

Hoe: Een belangrijke rol is weggelegd voor de ruimere mogelijkheden die het dorpenfonds biedt. We spelen hierop in door dit fonds te verdubbelen per 1 januari 2023. Ook kijken we naar de mogelijkheden die wij als gemeente hebben om de dorpen te ondersteunen in de vorm van onder andere gebiedswethouders en dorpencoördinator. Bij ons vrijwilligerspunt zal aandacht zijn en blijven voor de vrijwilligerstekorten waar plaatselijk belangen en andere verenigingen tegen aan lopen.

Wie: Het opstellen van het dorpenbeleid doen we in samenspraak met de Vereniging van kleine dorpen, plaatselijk belangen, inwoners en onze eigen interne organisatie.

Wanneer: In het derde kwartaal van 2023 wordt deze notitie aangeboden aan de gemeenteraad.

Kosten: Structurele verhoging van het dorpenfonds met € 100.000 naar € 200.000 per jaar.

3

MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN EN ACCOMMODATIES

Weststellingwerf is een gemeente met 26 levendige dorpen. Dorpen die een rijk verenigingsleven kennen en waarbij belangrijke voorzieningen in de buurt zijn om elkaar te ontmoeten, samen te sporten of om nieuwe dingen te leren. Maatschappelijke voorzieningen en accommodaties spelen een onmisbare rol bij het behoud van sociale samenhang en leefbaarheid in de dorpen.

Met een vergrijzende en individualiserende samenleving is het juist nu van belang om te investeren in onze maatschappelijke voorzieningen. Op die manier zorgen wij dat accommodaties geschikt blijven voor ontmoeting, beweging en onderwijs. Er is ruimte voor een high tea of filmavond in de dorpshuizen en de mogelijkheid om lekker te ontspannen op het sportveld. Van groot belang is dat deze voorzieningen nog vele jaren mee kunnen, waardoor onderhoud noodzakelijk is.

Essentieel voor de toekomst is dat onze jeugd in goede lokalen de lessen van juf of meester kan volgen. Voor de schoolslag tijdens zwemles of gewoon lekker spelen in het water kunnen inwoners terecht in de voorzieningen van Wolvega en Noordwolde.

Voor alles geldt dat het toekomstbestendig en voor iedereen bereikbaar moet zijn. De investeringen die we nu doen, zullen ook in de toekomst zijn vruchten afwerpen.

5.

Ontmoetingslocatie in Wolvega

Wat: Opstellen van een plan om een ontmoetingslocatie te realiseren in Wolvega.

Waarom: Wij willen voldoende plekken in onze gemeente waar onze inwoners elkaar kunnen ontmoeten. We willen daarom een fysieke locatie in Wolvega onderzoeken waar je kunt samenkomen rond thema's als welzijn, jongerenwerk, ouderenwerk, kunst en cultuur.

Hoe: We sluiten aan bij reeds lopende ontwikkelingen in Wolvega zoals Bestemming Wolvega en de centrumontwikkeling. Het plan kan eventueel gecombineerd worden met een mogelijk op te richten ondernemershuis.

Wie: Bij het opstellen van het plan betrekken we onze inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers.

Wanneer: In 2024 willen we een plan voor een ontmoetingslocatie in Wolvega voorleggen aan de gemeenteraad.

Kosten: Voor de realisatie van een ontmoetingslocatie in Wolvega stellen we incidenteel € 100.000 en structureel € 40.000 beschikbaar. Tevens kijken we binnen de begroting naar de inzet van middelen zoals het programma sociaal domein en project Bestemming Wolvega. Indien noodzakelijk zal binnen de begroting een budget vrijgemaakt worden voor de planvorming.

6.

Dorpshuizen

Wat: Het onderhoud van de dorpshuizen van De Hoeve en Oosterstreek toevoegen aan de nieuwe prestatieovereenkomst met stichting Harten 10.

Waarom: De dorpshuizen zijn een belangrijke ontmoetingsplek in de dorpen en dragen daarmee bij aan de leefbaarheid en sociale controle in de dorpen.

Hoe: Eerder viel het onderhoud van deze dorpshuizen niet onder stichting 10. Nu worden ze alsnog toegevoegd.

Wie: De prestatieovereenkomst wordt afgesloten met stichting Harten 10.

Wanneer: De huidige prestatieovereenkomst loopt tot 2024. In het eerste kwartaal van 2023 wordt samen met stichting Harten 10 de nieuwe prestatieovereenkomst voor de periode vanaf 2024 opgesteld.

Kosten: Op basis van de geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan (MJOP) wordt een nieuwe prestatieovereenkomst opgesteld. Voor het opstellen van deze MJOP's stellen we incidenteel € 15.000 beschikbaar. Voor de uitbreiding van de overeenkomst met De Hoeve en Oosterstreek stellen we structureel een bedrag van € 10.000 extra beschikbaar.

7.

Toekomstbestendig huisvestingsplan onderwijs

Wat: Het vaststellen van het Integraal Strategisch Huisvestingsplan (ISHP).

Waarom: De gemeente en onderwijspartners werken samen aan een stevige basis van kwalitatief goed onderwijs in toekomstbestendige en kwalitatief hoogwaardige onderwijsvoorzieningen.

Hoe: De visie op onderwijs vormt het uitgangspunt.

Wie: De gemeente Weststellingwerf in samenwerking met de schoolbesturen.

Wanneer: Het ISHP wordt in de eerste helft van 2023 ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad. De uitvoering van het ISHP is afhankelijk van de uiteindelijke scenariokeuze door de raad.

Kosten: In het ISHP zijn verschillende scenario's uitgewerkt. De kosten voor uitvoering van het ISHP zijn afhankelijk van het scenario of scenario's waarvoor wordt gekozen. In het dynamisch investeringsfonds is een incidentele reservering van €2.200.000 opgenomen. Aan de hand van de te maken keuzes bij de vaststelling van het ISHP, zal er een structurele financiële vertaling komen in de meerjarenbegroting.

8.

Beleidsnotitie sport en bewegen

Wat: Het opstellen van een beleidsnotitie sport en bewegen.

Waarom: We willen sport en bewegen structureel verbinden met andere beleidsterreinen als onderwijs, gezondheid en participatie. Ook kijken we naar het lokale (collectieve) aanbod aan lichte en laagdrempelige 'jeugdhulp' zoals weerbaarheidstrainingen. Daarnaast kan sport ingezet worden voor veel preventieve doeleinden binnen het sociaal domein.

Hoe: We betrekken hierbij het sportakkoord.

Wie: Gemeente Weststellingwerf in samenwerking met sportverenigingen en andere relevante maatschappelijke- en zorginstellingen.

Wanneer: De beleidsnotitie zal in het eerste kwartaal 2024 ter vaststelling worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Kosten: Het opstellen van de beleidsnotitie sport en bewegen en de uitvoering zal binnen de bestaande middelen worden gezocht.

9.

Subsidie jeugd sport- en cultuurverenigingen

Wat: Het verdubbelen van subsidie aan sport- en cultuurverenigingen voor jeugdleden tot en met 17 jaar.

Waarom: Op deze manier sport- en cultuurverenigingen nog meer stimuleren om bereikbaar te zijn en blijven voor jeugd van alle leeftijden.

Hoe: In de begroting van 2023 voeren we de verhoging in.

Wie: De gemeente Weststellingwerf in samenwerking met sport- en cultuurverenigingen.

Wanneer: 2023

Kosten: Voor het verhogen van de subsidie aan sport- en cultuurverenigingen voor jeugdleden tot en met 17 jaar is structureel € 10.000 extra beschikbaar.

10.

Sportaccommodaties

Wat: Het versterken van het voortbestaan en toekomstperspectief van sportverenigingen.

Waarom: Met oog op de ontwikkelingen op het gebied van sportaccommodaties, om het voortbestaan en toekomstperspectief van sportverenigingen te versterken willen we sportverenigingen ondersteuning bieden.

Hoe: We zijn bereid om middelen beschikbaar te stellen wanneer ons goede plannen worden gepresenteerd. Daarbij zijn de sportverenigingen eerst aan zet.

Wie: Het initiatief voor het ontwikkelen van toekomstplannen ligt bij de sportverenigingen. Daarna zal de gemeente aansluiten om wanneer wenselijk verbanden te leggen op terreinen als wonen, economie en infrastructuur.

Wanneer: Dit is mede afhankelijk van de planvorming van sportverenigingen. We weten dat er op dit moment in de oosthoek van onze gemeente verenigingen met concrete planvorming aan de slag zijn.

Kosten: Incidenteel zijn we bereid als gemeente om een financiële bijdrage te leveren. Sportverenigingen zullen daarnaast zelf ook voor een bijdrage moeten zorgen. Ook kijken we hierbij naar geldstromen van derden. Het is uiteindelijk aan de raad om, op voorstellen van het college van B&W, middelen beschikbaar te stellen.

11.

Verbetering van zwemgelegenheden

Wat: Onderzoek naar mogelijkheden en kosten van een opwaardering van bestaande zwemgelegenheden.

Waarom: Uit het onderzoek moet blijken of De Steense ook in de zomerperiode geopend kan blijven. Voor de zwemvoorzieningen in Noordwolde kijkt men of de voorzieningen gedeeld of gecombineerd kunnen worden, waardoor een win-win situatie ontstaat voor de recreant en aanbieder.

Hoe: In Wolvega worden mogelijkheden en kosten van een opwaardering van De Steense en de Vlinderplas onderzocht. In Noordwolde geldt dat voor De Dobbe en de Spokeplas.

Wie: De gemeente is trekker van het onderzoek. Bij het onderzoek worden relevante stakeholders en de beleving van onze inwoners en gebruikers van de zwembaden betrokken. Per locatie kunnen de stakeholders verschillen.

Wanneer: 2023

Kosten: Voor het onderzoek en de opwaardering van de zwemgelegenheden is incidenteel € 600.000 beschikbaar. Voor de eventuele openstelling van De Steense in de zomerperiode is structureel € 75.000 beschikbaar. Het is uiteindelijk aan de raad om, op voorstellen van het college van B&W, middelen beschikbaar te stellen.

4

WERK EN ECONOMIE

Een sterke lokale economie vormt een goede basis voor het in stand houden van voorzieningen en het creëren van banen. Ondernemers moeten daarom ook volop de ruimte krijgen om te ondernemen. Door dit te bieden en te zorgen voor minder regels, stimuleert de gemeente een gezonde economie, wat zich vertaalt in meer werkgelegenheid. De komende jaren willen we blijven investeren in onze industrieterreinen en winkelstraten.

Met de gezamenlijke inzet van gemeente, winkeliers, horeca en vastgoed wordt winkelen of een terrasje pakken in Wolvega en Noordwolde nog aantrekkelijker. Afgelopen jaren hebben wij geïnvesteerd in onze bedrijfscontacten en ons netwerk beheerd en uitgebouwd. We hebben partners met wie we willen blijven investeren in de economische structuur van Weststellingwerf. Voorbeelden zijn onze ondernemers- en winkeliersverenigingen, Commerciële Club Weststellingwerf, Stiekm Trots, stichting Ondernemersfonds Wolvega en Parkmanagement. Maar uiteraard ook in samenspraak met Land- en Tuinbouworganisatie (LTO), belangenverenigingen en partijen in de toeristische sector.

Vooral in deze tijd is investeren belangrijk, gezien het herstel na Corona en de overspannen arbeidsmarkt. Maar wat te denken van de inflatie en hoge energieprijzen die de koopkracht van onze inwoners onder druk zet. Dit maakt het des te belangrijker dat we als gemeente goed op de hoogte zijn van wat er leeft en speelt bij onze lokale ondernemers. Door samen op te trekken, kunnen we beter anticiperen in een tijd waarin dit zo belangrijk is.

12.

Centrumontwikkeling Wolvega

Wat: Uitvoering geven aan de centrumvisie Wolvega en doorgaan met planvorming rondom het Pastorieplein.

Waarom: Onze lokale ondernemers werken iedere dag hard aan een levendige en aantrekkelijke winkelstraat. Samen creëren we een veilig, compact en attractief centrum en zorgen we voor een prettige verblijfsomgeving die klaar is voor de toekomst.

Hoe: Uitvoeren van de centrumvisie door middel van uitvoeringsplannen en aansluiten bij initiatieven vanuit de lokale ondernemers.

Wie: Samen met betrokken ondernemers en inwoners, brancheverenigingen en organisaties.

Wanneer: De verschillende deelprojecten uit de centrumvisie hebben een eigen planning en doorlooptijd.

Kosten: Voor de transformatie van het Pastorieplein en de herinrichting van het centrum stellen we € 1.500.000 beschikbaar. Deze middelen zijn ook bedoeld voor inhuur van expertise en ondersteuning.

13.

Centrumontwikkeling Noordwolde

Wat: In het centrum van Noordwolde verbeteringen doorvoeren in de openbare ruimte.

Waarom: Het centrum van Noordwolde heeft de afgelopen jaren een impuls gekregen door inzet van lokale ondernemers. We willen aanhaken op deze ontwikkelingen en ook in de openbare ruimte verbeteringen doorvoeren.

Hoe: Aansluiten bij initiatieven vanuit de lokale ondernemers.

Wie: In samenspraak met ondernemers en inwoners komen tot ontwerp en uitvoering.

Wanneer: We willen de verbeteringen in de openbare ruimte realiseren in 2023.

Kosten: Voor de investeringen in het centrum is een bedrag van € 500.000,- beschikbaar. De kosten met betrekking tot planvorming zijn onderdeel van dit bedrag.

14.

Economische beleidsnotitie

Wat: Het opstellen van een economische beleidsnotitie.

Waarom: In de afgelopen jaren investeerden wij als gemeente in onze bedrijfscontacten en bouwden wij ons netwerk uit. Vanuit deze geïntensiveerde samenwerking willen wij met het economische netwerk in Weststellingwerf een overkoepelende beleidsnotitie opstellen waarin alle economische beleidsterreinen die relevant zijn in Weststellingwerf een plek krijgen. Hierin komen actuele ontwikkelingen en toekomstperspectief samen. Ook kijken we naar versterking en mogelijk samenvoeging van het economische veld om de krachten te bundelen.

Hoe: Het vertalen van beleidsuitgangspunten naar uitvoering- en ondernemersagenda.

Wie: We stellen deze notitie op in samenwerking met het economische netwerk in Weststellingwerf.

Wanneer: We starten dit proces in het 3e kwartaal van 2023 en willen de beleidsnotitie in het 2e kwartaal van 2024 ter vaststelling aanbieden aan de gemeenteraad.

Kosten: Het opstellen van de beleidsnotitie wordt door een externe procesbegeleider aangestuurd. Voor dit proces is een bedrag van € 30.000 geraamd.

15.

Onderzoek ondernemershuis

Wat: Onderzoek uitvoeren naar oprichting ondernemershuis.

Waarom: Uit onderzoek moet blijken of het oprichten van een ondernemershuis van toegevoegde waarde is voor het samenbrengen en versterken van de economische structuur in Weststellingwerf.

Hoe: Het onderzoek wordt gecombineerd met de op te stellen economische beleidsnotitie en kan onderdeel zijn van de uitvoerings-/ondernemersagenda. Ook zal er samenhang met Bestemming Wolvega worden gezocht.

Wie: We gaan dit als gemeente onderzoeken samen met het economische netwerk in Weststellingwerf.

Wanneer: Eventuele realisatie volgt na vaststelling van de economische beleidsnotitie. Oplevering hiervan staat gepland voor het 2e kwartaal van 2024. Omdat er mogelijk een verbinding gelegd kan worden met de ontmoetingslocatie in Wolvega, worden deze processen op elkaar afgestemd.

Kosten: Het onderzoek wordt meegenomen bij het opstellen van de economische beleidsnotitie.

16.

Uitdagingen voor de agrarische sector

Wat: Samenwerken met de agrarische ondernemers om gestelde doelen te behalen.

Waarom: De agrarische sector staat voor grote uitdagingen. De huidige ontwikkelingen rond onder meer stikstof, veenweide, duurzaamheid, innovatie en milieu bepalen het dagelijks handelen en toekomstperspectief van de agrariërs. Het Nationaal Programma Landelijk Gebied wordt de nieuwe noemer voor de opgaven in het landelijk gebied, maar veel van deze opgaven zijn niet nieuw. Er wordt al volop samengewerkt aan de opgaven in het veenweidegebied. Het startdocument voor het gebiedsproces voor de Groote Veenpolder wordt momenteel opgesteld.

Hoe: In het huidige woelige tijdsgewricht wil de gemeente proactief handelen en samenwerken. Daarom starten we met een analyse van de ontwikkelingen en de kansen en mogelijkheden die de gemeente ziet om hier een optimale rol te spelen. Vanuit deze analyse wordt een profielschets voor een verbinder geformuleerd en wordt de taskforce landbouw verder vormgegeven.

Wie: De analyse wordt door de gemeente uitgevoerd. Op basis van de analyse wordt de nadere uitwerking afgestemd met de gemeenteraad en betrokken organisaties.

Wanneer: De analyse wordt voor het eind van 2022 opgeleverd.

Kosten: Voor de taskforce landbouw en de verbinder stellen we structureel €100.000 beschikbaar.

17.

Recreatie en toerisme

Wat: Opstellen recreatieve beleidsnotitie (ruimtelijke ordening) en verruiming toeristisch seizoen.

Waarom: We willen de toeristische sector meer ruimte geven door het gehele jaar open te kunnen zijn.

Hoe: Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet, treedt ook de Omgevingsverordening van provincie Fryslân in werking. Hierin staan 2 belangrijke veranderingen, te weten dat kleine campings mogen uitbreiden naar 35 standplaatsen en dat kamperen het gehele jaar mag. Dit beleid implementeren wij als gemeente. Daarvoor stellen we een beleidsnotitie op, waarin deze kaders voor Weststellingwerf worden uitgewerkt.

Wie: De notitie wordt door de gemeente Weststellingwerf opgesteld.

Wanneer: De notitie wordt in het eerste kwartaal van 2023 aan de gemeenteraad voorgelegd.

Kosten: Met het opstellen van deze notitie zijn geen extra kosten gemoeid.

18.

Gebiedsontwikkeling Spokedam

Wat: Opstarten van een gebiedsontwikkeling Spokedam in Noordwolde.

Waarom: In Noordwolde zijn er verschillende ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme. Door in te zetten op een integrale gebiedsontwikkeling sluiten we aan bij ingezette ontwikkelingen en ontstaat er de mogelijkheid om koppelkansen in het gebied te benutten.

Hoe: We gaan eerst in gesprek met betrokkenen en belanghebbenden. Daarnaast stellen we een variantenstudie op voor het gebied die vervolgens vertaald gaat worden naar een ontwerp.

Wie: De gemeente in samenwerking met betrokkenen, belanghebbenden, zoals Staatsbosbeheer, ondernemers en inwoners van Noordwolde.

Wanneer: Aansluiten bij lopende ontwikkelingen in het gebied.

Kosten: Voor de gebiedsontwikkeling Spokedam stellen we incidenteel € 500.000 beschikbaar. Het is uiteindelijk aan de raad om, op voorstellen van het college van b&w, middelen beschikbaar te stellen.

19.

Gebiedsontwikkeling Driewegsluis

Wat: Extra middelen voor realisatie gebiedsontwikkeling Driewegsluis.

Waarom: Als 'Poort van Friesland' heeft de locatie Driewegsluis veel potentie om zich te ontwikkelen tot een toeristisch recreatief centrum van enerzijds de watersport en anderzijds de schakel tussen land- en waterrecreatie.

Hoe: We sluiten met deze extra middelen aan bij de huidige planvorming met betrekking tot de gebiedsontwikkeling Driewegsluis.

Wie: De gemeente in samenwerking met ondernemers en inwoners van het gebied.

Wanneer: Naar verwachting wordt in 2023 gestart met de uitvoering.

Kosten: Er wordt een extra budget van € 300.000,- opgenomen.

20.

Gebiedsontwikkeling Beekdal Linde

Wat: Fietspad langs de Linde, fase 3.

Waarom: Na uitvoering van het fietspad fase 1 en 2, willen we deze collegeperiode ook fase 3 realiseren.

Hoe: Fase 3 is het nieuwe tracé tussen de Kontermansbrug en de Lolkema's brug.

Wie: Gemeente in samenwerking met overige partners vertegenwoordigd in de gebiedsontwikkeling Beekdal Linde.

Wanneer: Doorlopend proces gebiedsontwikkeling.

Kosten: Binnen het dynamisch investeringsfonds blijft hiervoor € 580.000,- gereserveerd.

21.

Onderzoeken Heemkunderoute

Wat: Onderzoeken Heemkunderoute

Waarom: We wonen in een gemeente met een eigen taal en heel veel geschiedenis. Deze geschiedenis wordt nu op verschillende plekken verteld.

Hoe: We willen de mogelijkheden onderzoeken hoe een 'Heemkunderoute' de bestaande plekken en verhalen met elkaar kan verbinden, zodat zowel toeristen als inwoners nog meer kunnen genieten van onze mooie gemeente en het Stellingwerfs.

Wie: Gemeente samen met de bestaande en/of toekomstige eigenaren, gebruikers en beheerders van bestaande routes en verhalen.

Wanneer: 2024

Kosten: Dit zal binnen de bestaande middelen worden uitgevoerd.

5

WONEN

Het realiseren van voldoende woningen in onze gemeente kunnen wij niet alleen. Als het gaat om kaders en randvoorwaarden, werken we nauw samen met de provincie en onze collega-gemeenten in Zuidoost-Friesland. Bij de realisatie van huizen staan inwoners, dorpsbelangen, woningcorporaties, bouwers en projectontwikkelaars ons bij. In een goede samenwerking is veel mogelijk. Voortbordurend op de Omgevingsvisie staat bij ons als gemeente centraal het uitgangspunt 'Ja, mits'.

Woningen toveren we niet als paddenstoelen uit de grond. Als gemeente maken wij zorgvuldige afwegingen tussen woonwensen, geschikte bouwgrond, nabije omgeving en beschikbare financiële middelen. Onderzoek van ruimtelijke ordening helpt ons in dit traject van eerste plannen naar de daadwerkelijke bouw. Daarnaast wordt bekeken welke partijen gedurende dit proces kunnen instappen in de deelprojecten. Naar de initiatiefnemers vraagt dit om helderheid in de aanpak, maar ook om begeleiding en beoordeling. Een adviserende en stimulerende rol van de gemeente maakt het beoordelingsproces efficiënter, waardoor trajecten sneller worden doorlopen.

Het realiseren van meer huizen voor onze inwoners heeft prioriteit. Wij zijn een groeigemeente waarin we op een passende schaal wonen mogelijk willen maken voor iedereen. We hebben hierbij extra aandacht voor betaalbare starters- en seniorenwoningen. Daarnaast speelt gemeentebreed de actuele uitdaging van tijdelijke huisvesting voor Oekraïense vluchtelingen en statushouders.

We faciliteren en ondersteunen dorpen en marktpartijen bij de ontwikkelingen in onze grote en kleinere plaatsen. We blijven werken aan het versterken van de grotere kernen Wolvega en Noordwolde en bieden tegelijkertijd ruimte voor initiatieven uit de dorpen. Daar bovenop willen wij onze ambitie uitbouwen door 400 woningen extra te bouwen in de komende bestuursperiode, naast de jaarlijkse bouw van 70 woningen tot en met 2030.

22.

Woonzorgvisie

Wat: Vaststellen Woonzorgvisie Weststellingwerf.

Waarom: Als gevolg van landelijke en wettelijke ontwikkelingen, moet de huidige woonvisie worden geactualiseerd. Door actuele vraagstukken in de samenleving samen te laten smelten met onze ambities, kiezen we bewust voor een combinatie van wonen, zorg en begeleiding. Deze combinatie werkt versterkend, waardoor het visiedocument de komende jaren als toekomstbestendige leidraad voor woonbeleid dient.

Hoe: De Woonzorgvisie dient als kader voor het vervolgdocument 'Uitvoeringsagenda Wonen Binnen Bereik'. In dit document wordt ingegaan op de woonzorgvraagstukken vanuit verschillende beleidsterreinen. Deze uitvoeringsagenda maakt inzichtelijk wanneer we als gemeente welke processen en projecten in gang zetten en oppakken.

Wie: De Woonzorgvisie stellen wij samen op met onze partners. Hiervoor is een uitgebreid participatietraject doorlopen met belanghebbenden vanuit de gemeente. Voorbeelden van deelnemers zijn plaatselijk belangen, zorgpartijen, woningcorporaties, burgerplatform en de bewonersraad.

Wanneer: De Woonzorgvisie bieden wij de gemeenteraad aan in het eerste kwartaal 2023. De Uitvoeringsagenda volgt het tweede kwartaal van 2023.

Kosten: Met het opstellen van de woonzorgvisie zijn geen extra kosten gemoeid.

23.

Toolkit

Wat: Het opstellen van een woningbouwtoolkit voor dorpen. Dit hulpmiddel, een soort symbolische gereedschapskist, ondersteunt dorpen in het te doorlopen stappenproces bij woningbouwinitiatieven.

Waarom: De toolkit geeft de initiatiefnemers informatie over de procedure, ruimtelijke afwegingen, kosten en advisering. Op deze manier kunnen dorpen eenvoudiger kwalitatieve woningbouwplannen opstarten.

Hoe: In de beleidsnotitie worden de gemeentelijke uitgangspunten opgenomen voor het behandelen van woningbouwinitiatieven vanuit dorpen.

Wanneer: De toolkit en bijbehorende beleidsnotitie worden in het eerste kwartaal van 2023 aangeboden aan de gemeenteraad.

Kosten: Met het opstellen van de toolkit en beleidsnotitie zijn geen extra kosten gemoeid.

24.

Huisvestingsverordening

Wat: Het opstellen van een huisvestingsverordening voor het bevorderen en waar nodig reguleren van de huisvesting van kwetsbare doelgroepen.

Waarom: Momenteel is er onvoldoende geschikte huisvesting voor kwetsbare inwoners en doelgroepen die extra aandacht nodig hebben. In deze nieuwe verordening willen we daaraan tegemoet komen. Ook willen we met de huisvestingsverordening meer grip krijgen op potentiële huisjesmelkers.

Hoe: Afspraken maken met betrokken woningcorporaties en zorgpartijen voor een integrale aanpak van huisvesting, zorg en begeleiding van kwetsbare doelgroepen.

Wie: De huisvestingsverordening stellen wij samen op met alle relevante partners.

Wanneer: De huisvestingsverordening wordt in het eerste kwartaal van 2023 aangeboden aan de gemeenteraad.

Kosten: Met het opstellen van de huisvestingsverordening zijn geen extra kosten gemoeid.

25.

Funderingsloket

Wat: Het instellen van een Fries Funderingsloket.

Waarom: Een groot aantal inwoners in het veenweidegebied van onze gemeente heeft te maken met funderingsproblematiek. Bij het in te stellen Fries Funderingsloket kunnen inwoners terecht voor het melden van schade, het verkrijgen van informatie en het laten uitvoeren van onderzoek aan hun fundering.

Hoe: Vanuit hun ervaring en expertise kan het Funderingsloket onze inwoners met funderingsproblematiek begeleiden naar een oplossing.

Wie: Bij het instellen van het Funderingsloket zien we een gezamenlijke rol weggelegd voor het waterschap, de provincie en de andere zes veenweidegemeenten.

Wanneer: Op 31 augustus 2022 hebben we de ontwerp-Funderingsaanpak behandeld. In deze aanpak is een Funderingsloket opgenomen. De definitieve Funderingsaanpak wordt eind 2022 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Kosten: Als deelnemende overheid zijn wij bereid om een financiële bijdrage te leveren aan het Friese Funderingsloket. Er wordt momenteel gewerkt aan een verdeelsleutel van de kosten. Deze zullen, samen met de definitieve Funderingsaanpak, voorgelegd worden aan de gemeenteraad.

26.

Ondersteunend afval beleid

Wat: Ondersteunend beleid ontwikkelen dat past bij een andere wijze van afvalinzameling.

Waarom: Het verwerken van afval wordt steeds duurder. We kunnen de stijgende kosten beperken wanneer we het afval beter gaan scheiden.

Hoe: Om onze inwoners te helpen, zetten we in op voorlichting en het makkelijker maken van afvalscheiding.

Wie: Samen met de bestuurlijke klankbordgroep uit bestaande raadsleden willen we ondersteunend beleid, participatie en communicatie verder uitwerken.

Wanneer: Het streven is om het tweede kwartaal van 2023 een uitwerking van ondersteunend beleid aan de gemeenteraad aan te bieden.

Kosten: Voor ondersteunend beleid afval is incidenteel € 100.000 beschikbaar.

KLIMAAT EN DUURZAAMHEID

Een duurzaam Weststellingwerf vinden wij belangrijk, zodat ook toekomstige generaties kunnen wonen, werken en genieten in onze mooie gemeente. Om dit te bereiken, zetten wij het eerder ingezette Klimaat- en Duurzaamheidsbeleid voort. Dit doen wij samen met onze inwoners, ondernemers, OWO-partners en overige betrokkenen.

Aan de hand van de 4 pijlers werken wij als gemeente aan klimaatopgaven die voor ons liggen. Het gaat hier om communicatie & samenwerken, klimaat-robuust, energietransitie en circulaire economie.
Concreet betekent dit bijvoorbeeld het verduurzamen van de energieopwekking en warmtetransitie. Binnen deze 4 pijlers richten we ons in projecten op maatregelen en resultaten voor de korte en middellange termijn.

Vanuit een regierol binnen onze eigen organisatie, brengen we samenhang tussen de klimaat- en duurzaamheidsdoelen en andere beleidsterreinen. Denk bijvoorbeeld aan het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed. Voor de inrichting van de openbare ruimte hanteren we het kader van Duurzame Inrichting Openbare Ruimte (DIOR) met hierop gerichte uitgangspunten. Om het maatschappelijk verantwoord opdracht geven en inkopen (MVOI) te kunnen borgen en stimuleren, stellen we een OWO-actieplan op.

27.

Beleidsbrief Klimaat & Duurzaamheid

Wat: Periodiek uitgeven van de beleidsbrief Klimaat & Duurzaamheid.

Waarom: Met de beleidsbrieven houden we zicht en grip op samenhang van de te bereiken lange termijndoelen die in diverse beleidsdocumenten omschreven zijn.

Hoe: Per pijler geven we aan wanneer we verwachten te starten, wat de voortgang is en wanneer iets klaar is. Integraal, pragmatisch en daar waar mogelijk data-gedreven. Op deze manier kunnen we flexibel inspelen op nieuwe ontwikkelingen en innovaties die elkaar in snel tempo opvolgen.

Wie: De gemeente stelt de Beleidsbrief Klimaat & Duurzaamheid op.

Wanneer: De beleidsbrief wordt minimaal 1 keer per jaar opgesteld en is in het voorjaar beschikbaar voor de gemeenteraad. Dit is voorafgaand aan de voorbereiding van de jaarlijkse kadernota.

28.

Warmtetransitie gebouwde omgeving

Wat: Het opstellen en uitvoeren van een OWO-uitvoeringsprogramma warmtetransitie. Hierbij verkennen wij ook hoe we binnen OWO structureler kunnen samenwerken op dit vlak.

Waarom: De doelstelling vanuit het Nationaal Klimaatakkoord is dat er in 2050 geen fossiele brandstoffen meer worden gebruikt in de gebouwde omgeving. De gemeenten hebben de regierol bij de realisatie van dit onderdeel. Het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving is een enorme opgave waaraan we de komende jaren samenwerken met onze inwoners en overig betrokken partijen.

Hoe: Door uitvoering te geven aan de door de raad vastgestelde visie op de Warmtetransitie OWO. We richten ons daarbij op het terugdringen van de CO2 -uitstoot. Het uitvoeringsprogramma omvat een aantal projecten, die na vaststelling worden uitgevoerd. Wij willen met minimaal 2 dorpen of wijken starten met het opstellen van een wijk- of dorpsuitvoeringsplan warmtetransitie.

Wie: Voor het uitvoeren wordt de samenwerking gezocht met onze inwoners, ondernemers en overige betrokkenen zoals dorpen, energiecoöperaties en woningcorporaties. De OWO-raden worden geïnformeerd over het OWO-uitvoeringsprogramma.

Wanneer: Er is een informatie OWO-raadsbijeenkomst gepland voor eind 2022. De vaststelling van het uitvoeringsprogramma is eind 2022 – begin 2023 voorzien. De uitvoering van de geformuleerde projecten richt zich op de periode 2023-2026. Dit is inclusief de start met het opstellen van minimaal twee wijk- of dorpsuitvoeringsplannen.

Kosten:
We stellen hiervoor middelen beschikbaar. De middelen zijn als stelpost onder thema 6 opgenomen in de financiële vertaling.

29.

Communicatieplan Klimaat & Duurzaamheid met jaaragenda

Wat: Op te stellen communicatieplan Klimaat & Duurzaamheid met bijgesloten jaaragenda.

Waarom: Klimaat en duurzaamheid is de verantwoordelijkheid van iedereen. De gemeente kan het niet alleen en werkt daarom mee aan bewustwording, ondersteuning en stimulering. Onze taak is cruciaal als basis voor opstarten, meedoen en het stellen van kaders.

Hoe: In het communicatieplan schetsen we in hoofdlijnen hoe we bewustwording en betrokkenheid van onze inwoners, ondernemers en overige betrokkenen willen vergroten. In de jaarlijks op te stellen jaaragenda benoemen we de concrete acties, projecten en publiekscampagnes.

Wie: Het communicatieplan en de jaaragenda's worden door ons vastgesteld.

Wanneer: Het communicatieplan Klimaat & Duurzaamheid en de eerste jaaragenda (2023) zijn eind 2022 gereed. Daarna stellen wij de jaaragenda uiterlijk in de maand januari van het desbetreffende jaar vast.

Kosten:
We stellen hiervoor middelen beschikbaar. De middelen zijn als stelpost onder thema 6 opgenomen in de financiële vertaling.

30.

Regionale Energiestrategie Fryslân

Wat: Samen met de andere Friese overheden en betrokkenen werken aan de Regionale Energiestrategie Fryslân en het cyclisch herzien van de RES-Fryslân. Elke gemeente draagt financiële middelen en capaciteit bij. Ook willen we een systeemstudie netwerkcongestie laten uitvoeren.

Waarom: Het afbouwen van het gebruik van fossiele brandstoffen vraagt om de beschikbaarheid van voldoende duurzame alternatieven. De systeemstudie netwerkcongestie geeft inzicht en mogelijke oplossingen rondom de problemen met het stroomnetwerk.

Hoe: Inzichtelijk maken hoe, waar en hoeveel grootschalige duurzame energie we willen opwekken in Weststellingwerf. Het gaat hier om elektriciteit en warmte. Dit vraagt om een analyse van opwekmogelijkheden, behoefte en afzetmogelijkheden van duurzaam opgewekte energie.

Wie: In Fries verband werken wij aan de periodieke herijking van de Regionale Energiestrategie Fryslân. De Friese overheden, waaronder de gemeenteraden, stellen dit vast. Wij geven opdracht tot het uitvoeren van een systeemstudie netwerkcongestie.

Wanneer: De raadsvaststelling van de Regionale Energiestrategie Fryslân 2.0 en 3.0 is voorzien in respectievelijk medio 2023 en 2025. De systeemstudie netwerkcongestie start medio 2023 met uitloop in 2024. Dit te bepalen in nader overleg met Ooststellingwerf.

Kosten:
We stellen hiervoor middelen beschikbaar.
De middelen zijn als stelpost onder thema 6 opgenomen in de financiële vertaling.

7

OPENBARE RUIMTE, VERKEER EN VERVOER

Als gemeente dragen wij zorg voor goede bereik- en verblijfbaarheid van onze gemeente. Denk hierbij aan een goede en veilige openbare ruimte, toegang tot dorpen en platteland, aanwezigheid van winkels, bedrijventerreinen en openbare voorzieningen. Om dit te verbeteren en op peil te houden, investeren we extra in wegen, fietspaden, naastgelegen bermen en speelveldjes.

Eén van de belangrijke punten binnen dit thema is het gemeentelijke verkeers- en vervoersplan (GVVP). Dit dient bijvoorbeeld als beleidskader om keuzes te maken voor de inrichting van de Lycklamaweg. Aan de basis staat een grondige inventarisatie. Dit bestaat onder andere uit een beleidsanalyse, trends, ontwikkelingen en inzicht in verkeerskundige knelpunten.

Mede op basis van de inventarisatie volgt een kadernotitie. Dit is de eerste stap binnen het planvoorbereidingsproces waarin concrete afspraken en uitgangspunten komen te staan. Een kadernotitie vormt dan ook de basis voor een goed en breed gedragen GVVP. Daarnaast geeft de inventarisatie van knelpunten zicht op situaties die op korte termijn aangepakt kunnen worden.

31.

Verkeer en Vervoer

Wat: Het opstellen van een gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP).

Waarom: Een GVVP geeft richting en vorm aan het gemeentelijk verkeer- en vervoersbeleid. Het doel is te komen tot beleid dat een kader vormt voor een eenduidige, duurzame en toekomstbestendige verkeerstructuur. Dit als basis om knelpunten op te lossen en een goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid te realiseren voor elke weggebruiker.

Hoe: Het GVVP geeft kaders waaraan ontwikkelingen op en langs wegen en fietspaden in de gemeente getoetst kunnen worden en geeft het handvatten voor de inrichting van de openbare infrastructuur. Ook brengen we de knelpunten in beeld en komen we met een prioriteitenlijst verkeersknelpunten. Ook het verbeteren van de verkeerscirculatie in Wolvega zal onderdeel uitmaken van het op te stellen GVVP. Hier zal ook de bereikbaarheid van het winkelcentrum en de parkeerterreinen nadrukkelijk onderdeel van uitmaken.

Wie: Het GVVP laten wij extern opstellen door een gespecialiseerd bureau. Bij het opstellen zullen zij belangengroeperingen, inwoners, dorpen en de gemeenteraad betrekken.

Wanneer: De kadernotitie wordt in de 1e helft van 2023 aangeboden aan de gemeenteraad.
Het GVVP wordt na de kadernotitie ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

Kosten:
- De kosten voor het opstellen van het GVVP bedragen € 50.000.
- Voor het oplossen van knelpunten is incidenteel € 500.000 beschikbaar.
- Voor het verbeteren van de verkeerscirculatie in Wolvega is incidenteel € 1.000.000 beschikbaar.

Het is uiteindelijk aan de raad om, op voorstellen van het college van B&W, middelen beschikbaar te stellen.

32.

Duurzame inrichting Openbare ruimte

Wat: DIOR (Duurzame Inrichting Openbare Ruimte).

Waarom: Met de DIOR wordt bepaald welke eisen wij stellen aan de inrichting van de openbare ruimte bij nieuwbouw en herinrichtingsprojecten.

Hoe: Door duidelijke inrichtingsprincipes vast te leggen worden per project veel tijd en uren bespaard. Daarnaast geeft de DIOR duidelijkheid niet alleen in onze eigen projecten maar ook in projecten die uitgevoerd worden door derden.

Wanneer: De DIOR is in concept gereed en wordt het eerste kwartaal van 2023 aangeboden aan de gemeenteraad.

Wie: Wij stellen DIOR op.

Kosten:
Hier zijn geen extra kosten mee gemoeid.

33.

Beeldkwaliteitsplan Openbare ruimte

Wat: Het opstellen van een beeldkwaliteitsplan.

Waarom: Om inzicht te krijgen in de gewenste kwaliteit van de bebouwing en buitenruimte. Het is een verbindend element tussen landschap, architectuur en stedenbouw.

Hoe: Op basis van de opgestelde toetsingscriteria wordt bepaald waar onderhoud en extra investeringen gewenst en doelmatig zijn.

Wie: Het beeldkwaliteitsplan laten wij extern opstellen door een gespecialiseerd extern bureau. Bij het opstellen betrekken zij belangengroeperingen, inwoners, dorpen en de raad.

Wanneer: Het beeldkwaliteitsplan wordt in het 3e kwartaal van 2023 aangeboden aan de gemeenteraad.

Kosten:
- De kosten voor het opstellen van een beeldkwaliteitsplan bedragen € 50.000.
- Voor de consequenties van het beeldkwaliteitsplan voor het onderhoud aan wegen en fietspaden is incidenteel € 500.000 en structureel € 175.000 beschikbaar.
- Specifiek voor het onderhoud van het fietspad de Linde fase 2 is € 15.000 structureel beschikbaar.

34.

Ecologisch bermbeheer

Wat: Het opstellen van een ambitiedocument ecologisch bermbeheer met daarin een kansenkaart en bijbehorende financiering.

Waarom: Als gemeente willen wij met het beheer en inrichting meer rekening houden met het behoud en versterken van de biodiversiteit. Goed beheerde bermen kunnen belangrijke ecologische verbindingen zijn voor flora en fauna.

Hoe: Het toepassen van adequaat ecologisch bermbeheer draagt in grote mate bij aan het herstel van het biologisch evenwicht in de gemeente.

Wie: De kansenkaart laten wij extern opstellen door een gespecialiseerd bureau.

Wanneer: Het ambitiedocument wordt in het 4e kwartaal van 2022 aangeboden aan de raad.

Kosten:
- Het beschikbare aanvullende structurele budget bedraagt vanaf 2023 € 250.000.
- In 2023 is er een incidenteel budget van € 70.000 beschikbaar.

35.

Speelveldjes

Wat: Meer investeren in het onderhoud en de kwaliteit van de speelveldjes.

Waarom: Ook voor kinderen en jongeren is het belangrijk dat er plekken zijn waar zij kunnen spelen en elkaar kunnen ontmoeten. Van buitenspelen blijf je fit en kinderen ontwikkelen op speelse wijze hun motorische en sociale vaardigheden.

Hoe: In de afgelopen jaren is gestart met het vernieuwen van speelplekken. In de komende periode wordt dit plan versneld doorgezet. De integrale aanpak vraagt extra ambtelijke capaciteit. We kunnen dit deels ondervangen door vernieuwing van speelplekken in een raamovereenkomst met (enkele) leveranciers af te sluiten. Zij maken dan binnen de door de gemeente vooraf gestelde kwaliteitskaders een ontwerp en verzorgen ook de realisatie. Dit doen ze samen met inwoners. Ook kijken we waar mogelijk nieuwe speelveldjes kunnen komen.

Wie: Kinderen, jongeren en de buurt worden op verschillende manieren betrokken. Waar mogelijk sluiten wij aan bij initiatieven vanuit inwoners, maar ook bij sport- en beweegdoelen vanuit de gemeente.

Wanneer: De versnelling verwerken we met ingang van 2023 in de jaarlijkse onderhouds- en investeringscyclus.

Kosten:
- Incidenteel stellen wij voor 2023 € 50.000 beschikbaar.
- Structureel stellen wij € 15.000 beschikbaar.

8

BESTUUR EN ORGANISATIE

Als gemeente is de uitdaging steeds groter om wendbaar in te spelen op veranderingen in het werk, technologische ontwikkelingen en trends in de samenleving. Om toegevoegde waarde te blijven leveren, moeten we investeren in het vermogen om te anticiperen op kansen en bedreigingen in de omgeving. Met onze organisatie ontwikkelen we ons naar 'wendbaar werken', oftewel vanuit flexibiliteit nog beter inspelen op de steeds veranderende vraag van inwoners, partners, wetgeving en omgeving. Net als in de vorige periode gaan we ook de komende jaren met gebiedswethouders werken.

Wendbare organisaties weten snel en adequaat in te spelen op veranderende, onvoorspelbare omstandigheden en zijn toekomstbestendig georganiseerd. Zij zijn in staat 'binnen te organiseren wat er buiten nodig is'. Daarnaast blijven we investeren in de verbinding tussen de gemeente en de samenleving door te werken aan zowel interne als externe ontwikkelingen. Om een benaderbare en toegankelijke gemeente te blijven, blijven we werken aan onze dienstverlening.

Een flexibele en wendbare gemeente betekent dat we blijven leren, waarbij we blijven bekijken en reflecteren op hoe we inwoners betrekken bij processen. Communicatie is hierbij cruciaal. Deze tijd vraagt nu eenmaal om een passende benadering en houding van onze gemeente, waarbij maatwerk noodzakelijk is om het vertrouwen van de inwoners te krijgen. Hier gaan we komende periode voortvarend mee aan de slag.

Uitvoeringsplannen
De uitwerking van de thema's uit de dienstverleningsvisie zal plaatsvinden door middel van uitvoeringsplannen. Per thema wordt bekeken of een projectmatige aanpak nodig is, of dat het thema hoort bij een lopend proces. Zo volgt elk thema een eigen tijdpad waarbij de gemeenteraad wordt geïnformeerd over de voortgang. De portefeuillehouder van dit proces is de burgemeester.

Verder heeft dit onderwerp invloed op elk team binnen de organisatie. Welke dit is en welke teams

hierin een hoofdrol zullen spelen, wordt bekeken per uitvoeringsplan. Diverse factoren kunnen hierop van invloed zijn. We hebben te maken met een steeds krappere arbeidsmarkt, een grotere betrokkenheid van inwoners en toenemende complexiteit van ons werk.

De genoemde ambitie over Griffioenpark 3 krijgt op de bovengenoemde ontwikkeling voorrang. Dit helpt ons in de doorontwikkeling van de dienstverleningsvisie. De evaluatie Griffioenpark 3 wordt een notitie waarin we de bevindingen van de afgelopen pilotperiode presenteren. Hierbij kijken we vanuit inwoner-, medewerker- en organisatieperspectief.

Organisatieontwikkeling en ander gebruik gemeentehuis
We hebben in het afgelopen jaar een organisatieontwikkeling op gang gebracht, waarbij we via 6 ontwikkellijnen werken aan verschillende doelstellingen. De structuurwijziging is nagenoeg afgerond en er zijn flinke stappen gezet binnen de ontwikkellijnen hybride werken, beheersing en veranderende dienstverlening. In deze bestuursperiode gaan we hiermee door. Ook gaan we deze bestuursperiode onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de ruimte in het gemeentehuis anders te gebruiken en flexibeler in te zetten, ook voor externe partijen. Hier stellen we incidenteel € 250.000 voor beschikbaar.

De komende jaren zetten we in op het cultuurtraject wendbaarheid en professionaliteit, waarin we ook nieuwe ontwikkelingen meenemen. Deze wijziging brengt de nodige risico's en aspecten met zich mee waarmee we uiteraard rekening houden. Voorbeelden zijn de veiligheid van onze systemen en de belastbaarheid van onze collega's.

Veiligheid
Binnen het thema veiligheid willen we niet alleen intern verbeteringen doorvoeren, maar ook onze doelen en ambities uit het Integraal Veiligheidsbeleid van 2020-2023 nastreven. Daarvoor willen we op het terrein van Toezicht & Handhaving inzetten op meer capaciteit door middel van een verruiming van de formatie BOA's per 2023 en hun takenpakket. Met betrekking tot het uitbreiden van het takenpakket denken we ook aan de handhaving van verkeersovertredingen door BOA's. Verder willen wij onderzoeken of het gebruik van *smart solutions* en cameratoezicht om overlast tegen te

gaan effectief kan bijdragen aan de genoemde doelen. In het eerste half jaar van 2023 komen wij met een advies over de inzet van *smart solutions*. Bovenop de bestaande financiële middelen stellen we € 130.000 extra beschikbaar voor de inzet van meer BOA's en de toekomstige inzet van *smart solutions*.

Privacy en informatieveiligheid
De ontwikkelingen op het gebied van privacy en informatieveiligheid gaan onverminderd door. De noodzaak om te blijven voldoen aan deze toenemende wet- en regelgeving is groot. Belangrijk aspect daarbij is het vergroten en borgen van het bewustzijn bij onze medewerkers. Nieuwe ontwikkelingen die onze aandacht vragen zijn Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Baseline Informatievoorziening Overheid (BIO), de Omgevingswet, de Wet Open Overheid (WOO), de Wet Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de naleving van de wet Politiegegevens.

Het bovenstaande stelt hogere eisen aan de capaciteit van onze organisatie op het gebied van de privacy en informatieveiligheid. Op de schaal van de gemeente Weststellingwerf vraagt dit een uitbreiding van de formatie van ongeveer 0,8 fte. In nauw overleg met onze OWO-partners zullen wij beoordelen hoe we de toekomstige functies het meest effectief kunnen inzetten. Per gemeente of juist samen in OWO-verband.

OWO-samenwerking
We willen meer bereiken in de OWO-samenwerking. Zowel op beleidsonderwerpen, personeelsbeleid als financiën. We willen blijven werken aan een efficiënte en doelmatige OWO-samenwerking. Samen weet je meer, samen doe je meer en samen kun je je capaciteiten en talenten beter ontwikkelen.
Dit betekent een verdiepingsslag van verdere samenwerking. Op het gebied van personeelsbeleid zijn we nu gezamenlijk op zoek naar de inhuur van een verkeersdeskundige.

36.

Dienstverleningsvisie

De nieuwe dienstverleningsvisie is eind 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. Met dienstverlening bedoelen we iedere interactie en of transactie tussen inwoners, ondernemers, bedrijven of instellingen en de gemeente en de samenwerkingspartners. De veranderende rollen in onze netwerksamenleving maken dat participatie en communicatie voor gemeenten steeds belangrijker worden. We vragen inwoners steeds vaker om mee te denken, mee te praten, mee te beslissen en mee te doen. Als gemeente kunnen we een oplossing bieden, maar inwoners weten veel beter wat nodig is. Daarom willen we niet alleen communiceren als er iets gebeurt, maar samen optrekken met inwoners in projecten en om tot beleid te komen. Onze taken en ambities maken dat ook noodzakelijk.

De dienstverleningsvisie is gebaseerd op een onderzoek onder inwoners over wat zij belangrijk vinden in de dienstverlening. In de visie staan 5 leidende principes die aangeven hoe we dienstverlenend willen zijn. De leidende principes zijn een toetsingskader voor twaalf thema's, waarmee we concreet aan de slag gaan.

Het gaat om:

1. Inclusieve dienstverlening;
2. Omnichannel;
3. Wat we beloven moeten we ook doen;
4. Zelfredzaamheid;
5. Meten is weten;
6. Fysieke bereikbaarheid gemeentelijke locaties;
7. Meldingen openbare ruimte;
8. Direct duidelijk;
9. Digitale agenda 2024 VNG;
10. Kanaalstrategie;
11. Bouwen aan vertrouwen is kiezen voor de dialoog;
12. Van buiten naar binnen werken.

FINANCIËN

Binnen onze gemeente willen we de financiën op orde houden door een evenwicht tussen gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Een deel van de eenmalig beschikbare financiële middelen, gebruiken we voor investeringsambities. Voor onze Algemene Reserve hanteren we een ondergrens die ruim voldoende blijft om de gemeentelijke risico's te kunnen afdekken. Belangrijk onderdeel van de financiën is voor ons het betaalbaar wonen voor de inwoners van onze gemeente.

Een balans tussen gemeentelijke inkomsten en uitgaven willen we bereiken door:

A. Huishoudboekje op orde en beschikbaar geld om te investeren
Vanuit onze eigen gemeentelijke verantwoordelijkheid streven wij naar een constant evenwicht in baten en lasten. De provincie toetst ons hierop, vanuit hun toezichthoudende rol. Met oog op het opvangen van de risico's, hanteren wij 'een ratio weerstandsvermogen van 2.0'. Dit betekent dat de minimale omvang van onze Algemene Reserve gelijk is aan 2 keer de ingeschatte gemeentelijke risico's. Daarnaast houden wij vast aan een minimum solvabiliteitsratio van 20 %. Jaarlijks informeren wij de raad over deze cijfers via de begroting en de jaarrekening.

B. Betaalbare gemeentelijke (woon)lasten
Als gevolg van de huidige economische ontwikkelingen met daarin de inflatie, zien we een oplopende kosten voor onze inwoners. Met deze gedachte in het achterhoofd, willen wij in de eerste helft van 2023 samen met de gemeenteraad nadenken over de invulling van de kostendekking voor deze tarieven. De uitkomsten van dat overleg vertalen we jaarlijks in het raadsvoorstel voor de belastingverordeningen.

Betaalbaar wonen uit zich ook in het laag willen houden van de OZB-tarieven. Wanneer noodzakelijk voor de gemeentelijke inkomsten, verhogen wij de OZB jaarlijks ten hoogste aan de hand van de gemiddelde prijsstijging van de 3 voorliggende jaren. De voorstellen hiervoor leggen wij jaarlijks in het laatste kwartaal voor aan de raad.

NAWOORD

In het collegeprogramma beschreven we onze ambities voor de aankomende 4 jaren. We spreken niet voor niets van ambitie, omdat we van de afgelopen bestuursperiode hebben geleerd dat niet alles van tevoren is te plannen. Ook in de komende periode zullen er onverwachte situaties en omstandigheden op ons pad komen die van invloed zijn op onze eerder gemaakte plannen.

Om kritisch te blijven over ons eigen functioneren en om transparant te zijn richting u als inwoner of ondernemer, evalueren we ons opgestelde programma na 2 jaar. Halverwege deze bestuursperiode laten we zien wat we tot dan toe hebben bereikt en hoe ons vervolgplan er uitziet. Op basis van de evaluatie sturen we ons programma bij of passen we deze aan. Na afronding van de bestuursperiode maken we de balans op door middel van een eindevaluatie, waarin u als inwoner of ondernemer kunt zien wat er is bereikt.

colofon:
Tekst: Schrijfpunt i.s.m. gemeente Weststellingwerf
Fotografie met dank aan: Lenus van de Broek, Nadine de Ruiter, Frans de Jong, Jitske Oosterloo, Renate Pit, Rob Rotgers en Beeldende Zaken
Grafisch ontwerp: Beeldende Zaken